

HRVATSKI glasnik

Godina XXIV, broj 8

27. veljače 2014.

cijena 200 Ft

*IV. predsmotra Međimurske popevke;
Flora Orban i Vivijen Buda iz Kerestura*

Foto: Bernadeta Blažetin

Komentar

Jedna lista, jedan cilj i jedna ciljna skupina

Novim izbornim zakonom narodnosne zajednice dobile su mogućnost da postave narodnosnu listu sa svojim kandidatima. Prema zakonu, državnu listu mogli su postaviti narodnosne državne samouprave, u našem slučaju Hrvatska državna samouprava. U kućanstva svih birača već zadnjih dana prošle, a najkasnije prvih dana tekuće godine stigli su obrasci za registraciju i time je započela registracija narodnosnih birača, a možda bi time trebale započeti i predizborne pripreme. Kako bih zamišljala pripreme? Možda nekako slično kao što se radi u stranačkoj politici, naravno, u manjem obujmu, da na sav mogući način (sukladno zakonu) izvještavaju se birači o načinu i važnosti registracije. Po mom iskustvu promidžbu, kampanju pravi ona organizacija, stranka koja postavlja listu, u našem slučaju Hrvatska državna samouprava. Danas već znamo točan datum parlamentarnih izbora (6. travnja), znamo da već nema ni mjesec dana do zadnjeg roka registracije za narodnosne parlamentarne izbore, ipak osim našega tjednika nemam informaciju da bi se organizacija koja postavlja listu obratila biračima. Malo sam se informirala kako je to kod drugih narodnosti: pripadnici njemačke narodnosti predizborne pripreme počeli su već krajem prošle godine obilazeći razna mjesta, na njihovu web portalu nalazimo razne informacije o izborima, predstavljani su svi njihovi kandidati, na web portalu Državne samouprave slovačke manjine također pronalazimo informacije na koji se način treba registrirati, postavljen je link s kojeg se može stići na stranicu registracije, možemo čitati o raznim forumima koji su održani, odnosno koji će se održati tijekom veljače, na kojima su gosti kandidati njihove državne liste, ali na web portalu Hrvatske državne samouprave nisam našla nikakvu obavijest, informaciju o narodnosnim izborima. Znamo, prethodne dvije narodnosti imaju više izgleda za punopravno zastupstvo, ipak se pitam gdje su naši forumi (za jednog znamo iz tjednika, organizirala ga je Hrvatska samouprava grada Budimpešte) za naše hrvatske birače? Kakva je strategija kampanje, promidžbe naše krovne organizacije? Ima li je uopće? Znam, u tome nema baš iskustva, ali temeljne odrednice kampanje vrlo su jednostavne. Treba samo odrediti startne pozicije, jake i slabe točke, imati jasne i mjerljive ciljeve, što se želi postići izbornom kampanjom. Treba jasno odrediti ciljne skupine i treba jasno sažeti poruku, zašto vrijedi biračima registrirati se i glasovati na listu. Ova izborna kampanja nije ni toliko složena, postoji samo jedna lista (nema protivnika), samo jedan cilj (ostati i napredovati), postoji samo jedna ciljna skupina – hrvatska zajednica (možda zbog jednostavnosti nije toliko zanimljivo), čiji birači možda očekuju da im se obrate više puta, na više načina (nisu svi pretplatnici našega tjednika, a nisu ni svi izvrsni govornici hrvatskoga jezika) kako bi znali da računaju i na njihove glasove.

Bernadeta Blažetin

„Glasnikov tjedan”

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje pokrenuo je manifestaciju koja je započela 21. veljače, danom kada se obilježava međunarodni Dan materinskoga jezika. Hrvatski jezik, kao što je poznato, ulaskom Republike Hrvatske u zajednicu Europske Unije postao je i službenim jezikom Europske Unije. Koliko

je važno govornicima jednoga jezika imati razinu svijesti o jeziku i o važnosti očuvanja jezika, u prilikama kada se taj jezik nalazi u većinskome moru, ne treba posebno naglašavati. Trebalo bi biti

„Jer hrvatski jezik za Hrvate u Mađarskoj materinski je jezik, jezik njihove prošlosti, sadašnjosti i budućnosti, budućnosti koja je u našim rukama, jezik je to naše pismenosti, naših kulturnih izričaja i našega identiteta. Programi bez toga jezika jesu siguran put u potpuno iščeznuće.”

itekako važno očuvanje toga temeljnog prava svakog naroda pa i hrvatskoga jezika kao temelja hrvatske nacionalne svijesti. Bez njega si bez imena, pjevaju pjesnici i nisu daleko od istine. Dapače, svjedoci smo toga u svojim sredinama.

Spomenuta manifestacija Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje trajat će do 17. ožujka, datuma novije povijesti koji je snažan simbol borbe za dostojanstvo hrvatskoga jezika. Naime toga je dana 1967. godine u vremenu unitarističkih jezičnih nastojanja objavljena »Deklaracija o nazivu i

položaju hrvatskoga književnog jezika«. Tako je i Hrvatski sabor 1997. godine utemeljio Dane hrvatskoga jezika koji traju od 11. do 17. ožujka. Ovi bi datumi trebali biti poticaj svima koji se i poslom bave jezikom. Koji se bave i politikom, i kulturom, i školstvom, u funkciji očuvanja jezika i hrvatske nacionalne samosvojnosti, oko spomenutih datuma koncentrirati programe i priče te brigu o materinskom jeziku.

Kako bi obilježili Mjesec hrvatskoga jezika, hrvatskim, a ne nekim drugim jezikom. Kako bi promovirali i čitali izvrsnim hrvatskim jezikom, glumili i govorili njime u težnji njegova razvijanja. Jer hrvatski jezik za Hrvate u Mađarskoj materinski je jezik, jezik njihove prošlosti, sadašnjosti i budućnosti, budućnosti koja je u našim rukama, jezik je to naše pismenosti, naših kulturnih izričaja i našega identiteta. Programi bez toga jezika jesu siguran put u potpuno iščeznuće.

Iz Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje poručuju: »Ovom manifestacijom želimo istaknuti važnost očuvanja

materinskoga jezika, svih njegovih narječja i dijalekata te upoznati javnost s bogatom hrvatskom jezičnom baštinom i sjajnom jezičnom poviješću. Hrvatski je jezik prošao prilično burna razdoblja, ali je unatoč svim poteškoćama uspio očuvati samobitnost i samosvojnost bez obzira na silne pritiske koji su u povijesti dolazili s raznih strana. Uzeo je ponešto od svakoga jezika koji ga je okruživao ili mu se silom nametao i preživio, te je danas življi nego ikad.»

Branka Pavić Blažetin

Mijenjaju se uvjeti jezičnoga ispita

Uvodi se niži stupanj od osnovnoga, ali i postrožit će se uvjeti jezičnoga ispita. Lakši A2 stupanj preporučuje se stručnim srednjim školama.

Postrožit će se uvjeti usmenoga jezičnog ispita te se uvodi lakši A2 stupanj, među ostalim i ovo se navodi u izmijenjenoj uredbi o polaganju jezičnih ispita. Ubuduće pri polaganju usmenoga jezičnog ispita kandidat ne može se oslanjati na blagonaklonost ispitnog profesora. Po izmijenjenoj uredbi – koji je objavljen 18. veljače, u Magyar Közlönyu – ako je kandidat suglasan, ispitne središnjice o svakom usmenom jezičnom ispitu nužno su napraviti tonski zapis, koji trebaju sačuvati. Postrožit će se i organizacijski poslovi pri polaganju pismenoga dijela jezičnoga ispita. Naime ispitne središnjice radne listove mogu dostaviti mjestu polaganja pismenoga jezičnog ispita isključivo na dan njegova polaganja, u „zatvorenom, sigurnosnom omotu“, a o otvorenju se vodi zapisnik. Od 2005. godine kada je bio rekordan broj, 78 tisuća, polagača jezičnog ispita stagnira broj uspješno položenih jezičnih ispita.

Aktualno

Sjednica Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije

Neočekivano mala opća potpora za djelovanje, još skromniji proračun za 2014. godinu

U županijskom Domu narodnosti u Baji 5. veljače održana je prva ovogodišnja redovita sjednica Vijeća Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije.

Na početku sjednice minutom šutnje nazočni su odali počast nedavno preminuloj vanjskoj članici Odbora za financije Katici Patarčić (Kačmar, 1949–Kečkemet, 2014), ujedno i zastupnici Hrvatske samouprave grada Kečkemeta.

Vijećnici Županijske hrvatske samouprave i stalno pozvani gosti razgledavaju izložbu paške čipke

Pozivu se odazvalo pet od ukupno sedam županijskih vijećnika, a sjednici su nazočili i stalno pozvani gosti s pravom vijećanja, među njima županijska referentica za narodnosti dr. Ildikó Baranyai Ágfalvi, te dvoje članova Skupštine Hrvatske državne samouprave. Pošto je utvrđen kvorum, a zatim prema pismenom prijedlogu jednoglasno prihvaćen dnevni red, počela je rasprava.

Sukladno zakonskim obvezama obavljen je godišnji pregled Ugovora o suradnji sa Samoupravom Bačko-kiškunske županije, a u skladu sa zakonskim promjenama donesena je i odluka o izmjeni Pravilnika o ustrojstvu i radu. Uslijedila je rasprava i o proračunu Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije za 2014. godinu. Predsjednik Joso Šibalin pri tome je izrazio nezadovoljstvo dodijeljenom potporom za djelovanje u iznosu od 271 tisuće forinta. Kako reče, premda su se diferenciranjem opće potpore od ove godine nadali barem istoj ili nešto većoj potpori, nažalost, dobili su 173 tisuće manje nego lani (444 tisuće forinta), čime je županijska samouprava ne samo svedena na razinu mjesnih nego je dovedeno u pitanje samo njezino djelovanje. Dodijeljena potpora jedva će pokrivati putne troškove održavanja sjednica.

Prema pismenom prijedlogu, s predloženim prihodima i rashodima od 637 tisuća forinta, vijeće je bez rasprave jednoglasno prihvatilo Proračun Županijske hrvatske samouprave za 2014. godinu. Prihode čine godišnja opća potpora za djelovanje u iznosu od 271 tisuće forinta i ostatak novca iz 2013. od 366 tisuća forinta, dijelom vezana za ovu godinu (Veliko prelo u Baji). Rashodi su prihvaćeni s materijalnim izdacima od 391 tisuće forinta (za putne troškove), a rashodi za potporu mjesnih programa od šireg, regionalnog značenja koji će se ostvariti u prvoj polugodini 2014. s iznosom od 230 tisuća forinta.

Jednoglasno je prihvaćena i izmjena proračuna za 2013. godinu, pošto je ostvarena dopunska potpora u iznosu od tri tisuće forinta. S navedenim iznosom prihodi i rashodi proračuna za 2013. godinu povećani su s dva milijuna 15 tisuća na dva milijuna 18 tisuća forinta.

Kako nam u svezi s proračunom reče predsjednik Joso Šibalin, Županijska samouprava, nažalost, ni ove godine im nije pružila novčanu potporu, ali im i nadalje osigurava uvjete za rad u županijskom Domu narodnosti u Baji. Uz državnu potporu za djelovanje kao sigurno uzimaju dodatnu državnu potporu za obavljanje javnih zadaća, koja se dodjeljuje putem bodovanja zapisnika, a lani je iznosila milijun i 192 tisuće forinta. Dodao je kako je opća potpora dovoljna samo za osnovno djelovanje, za troškove putovanja i održavanje sjednica, a nitko ne prima honorare, od dodatne potpore za obavljanje javnih zadaća i ove godine podupirat će razne mjesne priredbe. Stoga se očekuje da mjesne hrvatske samouprave dostave svoj plan programa za 2014. godinu, na temelju čega će se sastaviti i godišnji kalendar programa.

Pod „raznim” bilo je riječi i o skorašnjim parlamentarnim izborima i narodnosnoj listi Hrvatske državne samouprave, nadalje o važnosti i zadaćama registracije pripadnika hrvatske narodnosti za parlamentarne i mjesne izbore.

Dodajmo kako je u prostorijama županijskog Doma narodnosti postavljena izložba paške čipke, koja se može posjetiti svakim radnim danom od 8 do 16 sati.

S. B.

Suradnja programom „Europa za građane”

Predstavnici svih partnera na prvom sastanku, kada je potpisan i dokument o suradnji

Projekt „Europa za građane”, koji je financiran uz potporu programa Europske Unije, dobio je zeleno svjetlo, što znači da su odobrena sredstva za provedbu programa unutar „Mreže zbratimljenih gradova”.

Projekt su pripremili suradnici čakovečkoga Superna d. o. o., a nositelj je Općina Goričan, koja se potrudila da pridobije partnere od svojih susjeda. Tako su se u projekt, kao partneri, uključili: preloška civilna udruga LAG Mura–Drava, sumartonska Seoska samouprava, Općina Lendava iz Slovenije i Općina Ruma iz Srbije.

Program težak 72 tisuće eura (pretfinanciranje je 50% uz 100%-no sufinanciranje EU) ostvarit će se u razdoblju od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2015. Cilj je projekta približiti civilne organizacije iz navedenih regija, tako da se ta suradnja ne iscrpljuje samo jednim druženjem, nego ima svoj sadržajan nastavak. Tako će, za početak suradnje, poslužiti trodnevni susreti kod svakog partnera, i to u navedenom razdoblju. Suradnja je usredotočena na predstavljanje i razmjenu iskustva civilnih udruga na području športa, zaštite okoliša, kulture, mladih i starijih osoba te osoba s invaliditetom i posebnim potrebama. Cilj je ispitati kakav utjecaj na te organizacije imaju EU i mjesne vlasti. Predviđena je i radionica koja bi trebala pomoći oko prijave na razne programe EU.

IV. predsmotra Međimurske popevke s mnoštvom mladih izvođača

Predsmotra Međimurske popevke u Pomurju održava se od 2011. godine kada je Organizacijski odbor središnje smotre Međimurske popevke u Nedelišću potaknuo njezino organiziranje, a Društvo Horvata kre Mure i Hrvatska samouprava Zalske županije pobrinuli su se za organizaciju u našem Pomurju. Ove godine mjesto održavanja opet je bio keresturski dom kulture, 22. veljače, gdje su gledatelji imali mogućnost poslušati 20 izvođača te 30 međimurskih i pomurskih popijevaka.

Mlada pjevačka skupina iz Sumartona

Smotra Hrvatskih izvornih popijevaka iz Međimurja održava se od 1971. godine. Budući da se prije nije održavala svake godi-

ne, ove se godine priređuje 30. put, i to pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske Ive Josipovića. Međimurska

popevka, prema rješenju Ministarstva kulture Republike Hrvatske, lani je dospjela na listu nematerijalnoga kulturnog dobra Republike Hrvatske, stoga je manifestaciju popratila i zagrebačka Hrvatska televizija. Cilj je organizatora da se tradicionalna priredba, odnosno međimurska popijevka uvrsti u popis nematerijalne kulturne baštine UNESCO-a.

Pomurska predsmotra započela je pozdravnim riječima Ladislava Gujaša, predsjednika Društva Horvata kre Mure, pozdravljajući predstavnike organizacijskog odbora središnje smotre Jasnu Hajdinjak, predsjednicu, Ljudevita Boščaka te članove stručnog povjerenstva Stjepana Hranjeca (predsjednik), Branimira Magdalenića, Dragicu Karolinu Šimunković i Miroslava Novaka. Zatim su započeli „prepovedati”, naravno, na kajkavskome narječju dr. Erika Rac i Joža Đuric, već poznati voditelji programa (autorica teksta Erika): „Došlo nam je protuletije z deždžom, z blagom vetrekom, sónčecem i z ružičaj. Zvončeci, fijólice, žibekuve ružice, muceki – se diši pu prutuletijo. I po ljubavi – skupa z našami deněšnami popevkami...

Najmlađi Keresturci, izvođači popijevke: Regica Čonka, Nora Rakoš i Kristijan Mezó

Fičehaski pjevački zbor

Negda su se mladi né vék zónem ženili koga su lubili. Fnogo pót so roditeli zemle skupa dali, kótumu su bili tré z jene čalade čer, z druge sin. Tak je zišla i jena Bara. Dali su ju zamoš za bogatoša. Velike gosti su nim služili. Na ranje je došel vu svati dečko kojega je lubila pak ji je dal igrati z mužikašami jeno jako lépo tóžno...” Pa se nastavljala „prepočetka” u koje su bile utkane mnoge stare „popevke”, koje i same „prepovedaju” o nekadašnjem životu pomurskih Hrvata. Tako su pomursku pripovijetku cijelo popodne tkali i izvodači: ženske pjevačke skupine iz Fičehaza, Kerestura, Mlinaraca, Petribe, Pustare i mješovite skupine iz Serdahela, Sumartona i Kaniže, mlada pjevačka skupina iz Sumartona sa Sumartonskim lepim dečkima i solisti teta Rozika Broz, Margita Andrašek i djeca od prvog do osmog razreda keresturske, serdahelske, sumartonske i ka-

Kanižanka Laura Prosenjak

niške osnovne škole: Regica Conka, Nora Rakoš, Kristijan Mező, Flora Orban, Vivijen Buda, Dorica Novak, Veronika Kos, Kristina Kőrösi, Laura Prosenjak, Bernadeta Turul i Alex Kozma. Čule su se pjesme uz pratnju gitare, tamburaša i samo bez glazbe, kako se to i nekada pjevalo uz rad. Ni publika nije bila škrtu u pljeskanju, svaki je nastup nagrađen burnim pljeskom.

Miroslav Novak, član povjerenstva, je bio oduševljen i četvrtom pomurskom predsmotrom. Prema njegovu mišljenju, golem je napredak u odnosu na prvu predsmotru. Svaki izvođač pripazi na one nijanse koje smo im prethodno savjetovali, radujem se da uvijek ima i novih lica, a ovaj put i mnoštvo djece, što će jamčiti da se međimurska popevka i nadalje njeguje.

Stručno povjerenstvo za nekoliko tjedana donijet će odluku o tome koji će izvođači nastupati na središnjoj smotri Međimurske popevke 8. lipnja 2014. godine.

BAJA – Na izvanrednoj sjednici Gradskog vijeća održanoj 19. veljače odobren je natječaj Muzeja Istvána Türra predan Ministarstvu ljudskih resursa radi očuvanja i obnove Bunjevačke zavičajne kuće na Fancagi. Etnograf, muzeolog Kelemen Kothencz tim povodom reče kako u okviru toga planiraju izolirati temelje, podzidati pročelje, a u staji pojačati jednu gredu, te djelomični popravak trščanoga krova. Prema njegovim riječima Zavičajna kuća znatno je oronula. Zbog vlažnih zidova ondje izložene tradicijske predmete svake jeseni moraju preseliti u skladište muzeja. Nada se da će se zahvaljujući natječaju i taj problem riješiti.

SANTOVO – Pečuško Hrvatsko kazalište 28. veljače gostuje u tome bačkom naselju. Na poziv tamošnje Hrvatske samouprave prikazat će pučki igrokaz Antuna Karagića pod naslovom „Svijest”, u režiji Slavena Vidakovića. Predstava će se održati u mjesnom domu kulture, s početkom u 18 sati.

KAČMAR – Tamošnja Hrvatska samouprava 28. veljače organizira književno popodne s Markom Dekićem koje će se održati u mjesnoj knjižnici, s početkom u 15 sati. Bit će riječi o stvaralaštvu toga hrvatskog pjesnika i o njegovoj najnovijoj zbirci «Pruži mi ruku». U programu sudjeluje skladateljica Nela Skenderović koja je uglazbila Dekićevu pjesmu «Na Bajskom prelu», što će je otpjevati Anett Balažić s polaznicima predmetne nastave hrvatskoga jezika kačmarske osnovne škole.

BAJA – U okviru redovitih plesničica petkom, Plesni krug „Šugavica” 28. veljače, s početkom u 18 sati priređuje južnoslavensku plesničicu koja će se održati u športskoj dvorani Osnovne i športske škole na Dolnjaku. Plesničicu vodi József Szávai, voditelj i koreograf KUD-a „Tanac” iz Pečuha. Idućeg tjedna, 7. ožujka, na plesničici svira harmonikaš Zoran Barić.

Dr. Erika Rac, učiteljica, sa svojim keresturskim učenicima

Hrvatski sabor kulture raspisuje natječaj

Hrvatski sabor kulture organizira 33. susret hrvatskih zavičajnih književnika, i poziva sve zainteresirane da se prijave na natječaj, koji je otvoren do 15. travnja, i nastup na Susretu 28. lipnja u Zagrebu. Sudjelovati mogu svi stariji od 15 godina, osim članova Društva hrvatskih književnika i Društva hrvatskih pisaca. U obzir dolaze poetski i prozni radovi – pjesme, poeme, pripovijetke ili novele, putopisi, eseji, dramski tekstovi i romani. Podrobnije informacije na mrežnoj stranici www.hrsk.hr.

Razgovor s Matijom Firtlom, parlamentarnim zastupnikom, o hrvatskom generalu, o izbornoj šansi Hrvatov i o svojoj kandidaturi na parlamentarni izbori po četvrti put

„Ki veli da je od duše Hrvat, ako ima mogućnost, neka glasuje na hrvatsku listu, drugi glas neka da na toga, va kom se najjače ufa...”

Matija Firtl, Gradišćanski Hrvat, Koljnofac, parlamentarni zastupnik Šoprona i okolice, politikom se je začeo baviti jur zdavnoga 1989. ljeta. Na medjuvrimenski izbori su ga glasači 2005. ljeta izabrali za parlamentarnoga zastupnika u političkoj stranki Fidesz–KDNP, a na ovoljetni izbori se već po četvrti put kandidira za zastupnika u Ugarskom parlamentu i uvjerava birače, vridan je povjerenja. U njegovom koljnofskom domu smo s njim razgovarali jedan dan prlje početka izborne kampanje i, naravno, su postavljena pitanja ne samo političaru nego i pripadniku naše nacionalne zajednice.

Razgovarala: Timea Horvat

Nalazimo se u Koljnofu, u stanu parlamentarnoga zastupnika Matije Firtla i moram reći, veljek kad sam nutradošla na vrata, vidila sam poznatu sliku hrvatskoga generala Ante Gotovine. Kako je to da Vi ste našli glavno mjesto u vašem stanu za heroja Domovinskoga boja?

Oto se mora tako popasti, kad čovik pripada jednoj narodnoj grupi, va jednom hrvatskom selu živi, i čudaputi je oputovao u Hrvatsku, onda zna da ne bi bila Hrvatska sada ako ne bi bili imali Ante Gotovinu, Mladena Markača, ako ne bi imali te branitelje ki su se zato borili i čuda-čuda krvi potočili da bude Hrvatska slobodna. A to moradu zahvaliti i Anti Gotovini i Mladenu Markaču i Franji Tuđmanu da su va tom časi bili ti ljudi ki su zato djelali i neprestalno se borili i trpili da bude Hrvatska neovisna i slobodna. I po dugi ljeti, provedenom u haškom zatvoru, je mogao Ante Gotovina domom dojt, kad pravica je bila pravica. On se je borio za svoju domovinu, zato su morali ovo i u Hagu premisliti, a doma su ga dočekali kod hrvatskoga heroja. Zato je on, za mene, jedan veliki general! Ako si čovik malo na to misli da ima hrvatske žile, onda mora znati da ta general je bio za nas, za Hrvate!

Znači, i po ovom smo doznali da se nalazimo u iskrenom hrvatskom stanu, a polag toga Vi ste i parlamentarni zastupnik. Moj dolazak uprav sad nije prez razloga, dobro znamo da sutra se začme pri nas izborna kampanja. U svezi s tim moram Vam tumačiti i kritiku da vaša politička stranka, vaša koalicija nas manjine stavila je s ovim novim izbornim zakonom na križanje. Sad nam je prepišeno: ili ćemo na Hrvatsku državnu listu glasati ili ćemo na partijsku listu?! Da li se Vi slažete s tim da je ovo dobro rješenje za nacionalne zajednice u našoj državi?

Ja vam moram ravno povidati da je ovo jedna mogućnost, ča je ova Vlada zakon donesla, kad vi i onako znate, da od 1990. ljeta nimamo takov zakon koji da za manjine tu mogućnost da va Parlamenat dojd. Ov zakon va Statuti je napišeno da moradu manjine va Parlamenat dojt, a ja va dušnom povjerenju velim, moja partija, moja stranka je na tom. Vidite, mi se po hrvatski pominamo, moja stranka nije gledala je li sam Hrvat, je li sam Madjar, još me je pozvala da idem na izbore, u Madjarski parlamenat, sad jur po četvrti put. Mislim, ako Hrvati znadu, a i imadu mogućnost, neka si na svoju listu glasadu, ali imadu i svoje ljude, jer kod nas, kod stranke Fidesz–KDNP, imamo i druge Hrvate, npr. Tibora Navracsicsa, pak kot sam ja ovde, ali još i druge, ali sve mi ne dojde u glavu. Tote znadu tu mogućnost imati da znadu na stranku, a znadu i na čovika glasati. Ako pak to znadu,

onda si moredu premisliti, je li ćedu na svoju hrvatsku listu, ali na partijsku listu dati glas. Ja mislim va Koljnofi, ja ne znam, ali mislim da ćedu ljudi morebit na me glasati, ali na stranku. Je li ćedu birati hrvatsku listu, ali stranačku listu, oto vam ja ne morem povidati, ali ovde, va ovoj okolici, imadu mogućnost da znadu i na Hrvatsku državnu listu i na Hrvata glasati.

Da, ali s tim rješenjem sam ja, kod Hrvatica, još uvijek lišena od toga, iako ne mislim da s jednim glasom more se kreirati politička budućnost, da dajem svoj glas, svoju rič za političku stranku, za tu partiju ka će biti na Vladi četiri ljeti...

Da, ovo je teško, ali ta ki je va madjarskoj politici, ta zna da imamo mi trinaest manjin, ali oto nije moguće da jedna manjina ima nek 1000 članov, a druga manjina ima milijun članov, pak da svaki dojde nutra va Parlamenat, aš oto zna biti opet jako velika frakcija. Ako politički gleda-

mo, to bi bilo svakako teško, zato smo morali reći, da svaki si zna listu odrediti. Ako glasuju na nje, onda će dojt va Parlamenat, ako ne, onda imadu toga, ki će biti prvi na listi. Ta će i onako nutradojt va Madjarski parlamenat, nek nima tu mogućnost da more na svaki zakon glasati, ali rič će imati, rič će dostati, govoriti zna za interese svoje narodne grupe i za sve. Mislim da je i ovo veliki korak, ča smo napravili za budućnost nacionalnih zajednic va Madjarskom parlamentu.

To je svakarčko povijesni trenutak za nacionalne zajednice, ali ja sam iz tih redov čula i takove glase da pravo glasanja na ta način od manjine u Ugarskoj je «prodano» Ugrom izvan granic...

Mislim, za to znamo imati dobru peldu, kad i Hrvati zvana granic znadu glasovati na stranke, i partije va Hrvatskoj. Mi velimo da sad jednoč dojdemo na to, ki govori po madjarski i kaže da je Madjar, ta more glasovati. A to i Hrvati imadu, neovisno od toga, žividu li va Australiji ili Argentini. Hrvati su ta izborni zakon prije imali, mi smo nek sad va to došli da ki bar kaj va svitu živi i veli da je Madjar, ta onda zna glasovati. Ako se već za ovo pominamo, ja velim da za jedan mandat moramo imati blizu 80 000 glasov. Ako njih 300 000 se javi van granic, i oto su nek dvi-tri mandati. Ovo je velika mogućnost da jednoč veli negdo da je Hrvat, a Madjar zna reći da je Madjar, bar kaj je na svitu.

Vi ste Hrvat, a uz to i parlamentarni zastupnik, tako ja vjerujem da i Vi ste na neki način prisiljeni da izaberete: hoćete li se registrirati za Hrvata, ali to ne morete učiniti?

Ovo je jako teško pitanje, ali ja ću vam rado odgovoriti. Kako sam rekao

i pred tim, i po četvrti put se kandidiram va Madjarski parlamentat, a po četvrti put su me Fidesz–KĐNP na ovo otpravili. Ja jesam Hrvat, moja stranka je rekla, mi znamo da si ti Hrvat, ali mi ćemo te kandidirati ovde! Znači, moje ime će biti na stranačkoj listi, pak nažalost sam na sebe ću glasovati, ali mislim djelat ću kot sam i doveg djelao va Madjarskom parlamentu i za Hrvate. Ča sam mogao pomoći Hrvatskoj da dojde va Europsku Uniju, ali da Hrvati ovde va Gradišću dostanu pinez koliko moredu, ča i kaj sam mogao, tamo sam pomagao.

Kako Vi vidite, kot parlamentarni zastupnik, a malo onda kot i vanjski promatrač, imaju li šansu Hrvati da zajdu nutra u Parlamentat s Hrvatskom državnom listom, ali zaistinu je tako da samo Romi, Nimci i Slovaki se moru u tom ufati?

Dobro pitanje i ravno ću odgovoriti. Mislim da ne moredu dojt i listi nuter. Nuter ćedu biti va Parlamentu, ali na listi ne. Ovo je žalosno kad velimo, da smo čudami Hrvati, ali kad se mora pokazati, onda nažalost nismo tolikimi, za koliko smo si mislili. Ovde va Gradišću, ja mislim va ova gradišćanska sela su više rekli da su Hrvati, nego bar kaj va Ugarskoj. Kad pogledamo procenete, onda vidimo da visoko-visoko va Gradišću su rekli da su Hrvati, i ovo je žalosno da drugdir ne glasuju na svoj nacionalitet, na svoju listu.

Pominjala sam se i s drugim političari ki su rekli da je vrime došlo i sad je mogućnost da se narodnosti iskažu, priznaju ki kamo pripada?!

Da, i ja velim, vrime je došlo, sad je mogućnost. Gdo dojde va Parlamentat, kako će se pokazati, kako zna za svoju manjinu djelat, kako zna biti partner onim ki su na Vladi, kako zna skupa s njimi djelat. Zvana se čuda ča da govoriti, ali kad je nutri, kad mora goristati va Parlamentu pak par riči reći i mora govoriti da se Hrvati pokažu. Svi ćedu morati biti na tom da svoj narod i kulturu dobro zastupaju.

Rekli ste da sad ćete se kandidirati u četvrtom mandatu, a ja sam to čula – kad informacije idu simo-tamo – da Vi ste namjeravali projt i mirovinu?

Ja bi bio rado prošao va mirovinu, ja sam sad va 65. ljetu, i tako smo se sa ženom dogovorili da idemo skupa va mirovinu. Imam dva nukiće, oto je bilo dogovoreno da ću s nukići doma biti, pomagat ću mladim, ali meni je Viktor Orbán rekao da se moram ganuti, va meni se ufa. Rekao mi je da se moram još jednoć kandidirati, da sam dost čvrst i zdrav, tako morem dalje djelat. Tri put sam za njega djelao va Madjarskom parlamentu, ako mi je on rekao da moram dojt, onda sam došao. Je li mirovina važna meni, ali ne, ako mene on prosi da moram djelat dalje va Parlamentu, onda to tako mora biti. Zato sam se i po četvrti put kandidirao, nisam mogao reći ne!

Na kraju ovoga razgovora bi još zato pitala pred aktuelni izbori, što je vaša poruka Hrvatom u Ugarskoj?

Ki veli da je od duše Hrvat, ako ima mogućnost, neka glasuje na hrvatsku listu, drugi glas neka da na toga va kom se najjače ufa.

„Prvi svjetski rat i Hrvati” – niz predavanja u bečkome Hrvatskom centru

U nizu predavanja i rasprava na temu „Prvi svjetski rat i Hrvati” što zajedno organiziraju Hrvatski centar u Beču i bečki ogranak HKD Napredak, 14. veljače u Beču je gostovao hrvatski povjesničar i kroatist iz Mađarske i ravnatelj nedavno otvorenoga Mađarskog kulturnog instituta u Zagrebu dr. Dinko Šokčević, a s njim je razgovarao glavni urednik Hrvatskih novina Petar Tyran. Kao uvod u temu „1914. i Hrvati” Šokčević je dao kratak pregled mađarske povijesti, posebno se osvrnuo na povijest Hrvata u Mađarskoj i prekretnice u višestoljetnom suživotu Hrvata i Mađara. Govoreći o hrvatskim etničkim skupinama koje su tada obitavale na području današnje Mađarske, predstavio je, između ostalih, bunjevačke Hrvate u Bačkoj, kojima Šokčević i sam pripada i rodnom mu kraju Baji, te se osvrnuo na podrijetlo Bunjevaca, njihovu nacionalnu svijest, kulturu i novoštokavski ikavski govor. Napomenuo je kako je hrvatsko stanovništvo u mađarskim gradovima sebe rado zvalo Dalmatima. „Većina je Hrvata u Mađarsku dospjela putem migracijskih procesa u tursko doba, negdje između 15. i 18. stoljeća, i to gotovo s čitavog hrvatskog etničkog područja od Dalmacije, Slavonije, Hercegovine, Bosne, Like, Pokuplja, Hrvatskog zagorja i drugih područja”, rekao je Šokčević, te dodao kako je „zlatno doba” Hrvata u Mađarskoj bilo 18. stoljeće i djelomično prva polovica 19. stoljeća. Govoreći o Prvome svjetskom ratu, istaknuo je da je 1914. godine vladalo „malo zatišje” između Hrvata i Mađara i nije se vodio uobičajeni „verbalni” rat. I jedni i drugi bili su izričiti zagovornici rata protiv Srbije nakon atentata na austrougarskog prijestolonasljednika Franju Ferdinanda u Sarajevu. Na upit Petra Tyrana zašto su Hrvati bili toliko zagrijani za ratovanje, Šokčević je odgovorio kako su povodeći se trijalističkim težnjama, nakon rata očekivali su promjenu položaja u smislu da se uz Austriju i Ugarsku oformi i treća ravnopravna jedinica

koja bi okupljala sve slavenske narode na području Monarhije. „Prvi svjetski rat bio je tragedija za Hrvate u Mađarskoj”, ustvrdio je povjesničar i kroatist iz Mađarske, spominjući da su se uz veliki broj poginulih na bojištu Hrvati morali suočiti i s posljedicama 1918. godine sklopljenoga Trianonskog mira kojim su hrvatske etničke skupine Bunjevaca, gradišćanskih Hrvata i Šokaca bile prepolovljene i presječene novom granicom, a kulturne i gospodarske veze s matičnim narodom prekinute, što je za njih značilo da moraju krenuti od početka. Napomenuo je da je mađarska vlast 1920, odnosno 1921. godine gradišćanske Hrvate bolje tretirala nego Hrvate na jugu Mađarske, dopuštajući im da imaju svoje škole jer se nisu odlučili za Austriju, nego ostali lojalni Mađarskoj.

Osvrnuvši se na svoju novu funkciju, Šokčević je rekao da mu je glavna zadaća kao ravnatelja Mađarskoga kulturnog instituta u Zagrebu „promicanje mađarske kulture hrvatskoj javnosti”. „Uz to ću, naravno, kao pripadnik hrvatske nacionalne manjine u Mađarskoj predstaviti Hrvatima u Hrvatskoj običaje mađarskih Hrvata koji su uvršteni na UNESCO-ovu listu svjetskoga kulturnog blaga”, dodao je ističući kako mu je želja da Hrvati bolje upoznaju Mađarsku, ali da i Mađarima još više približimo hrvatsku kulturu. (Večernji list)

Obnovljena mrežna stranica Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj www.mhti.hu

Predstaviti ćemo dosadašnja i najnovija Zavodova izdanja, pratit ćemo njihovu promicanje i, bude li ga, njihov odjek. Uбудuće planiramo pokretanje e-knjižnice, koja bi značila novi iskorak u povijesti hrvatskog izdavaštva u Mađarskoj.

Zavod i nadalje smatra važnim predstavljanje svoje djelatnosti preko globalne mreže. Sadržaj naše stranice ostao je nepromijenjen. Cilj nam je objavljivati korisne informacije, izvještavati vas o djelatnosti Zavoda i aktualnim priredbama. U našoj [galeriji slika](#) i nadalje donosimo slikovne opise događaja. Predstaviti ćemo dosadašnja i najnovija Zavodova izdanja, pratit ćemo njihov prihvata i, bude li ga, njihov odjek. Uбудuće planiramo pokretanje e-knjižnice, koja bi značila novi iskorak u povijesti hrvatskog izdavaštva u Mađarskoj. Zbog pojedinih nedostataka na stranici, molimo za strpljenje, jer se i trenutno popunjava sadržajem. Želimo vam ugodno pretraživanje na našoj stranici, a s vašim pitanjima obratite nam se slobodno koristeći meni [Kontakt](#).

Nagrada «Za manjine grada Baje»

Gradsko odličje Angeli Šokac Marković

Na svečanoj sjednici Gradskog vijeća, u subotu, 14. prosinca 2013. godine, u Baji su uručena gradska odličja za 2013. godinu. Među odlikovanim bila je i Angela Šokac Marković, predsjednica bajske Hrvatske samouprave, kojoj je dodijeljena «Nagrada za manjine grada Baje». Diploma i plaketa uručene su joj kao priznanje za istaknuti, dugogodišnji predani i uzoran rad u njegovanju kulture i tradicija te u zastupanju interesa hrvatske manjine, nadalje za doprinos u uspostavi prijateljskih veza s hrvatskim naseljima.

Angela Šokac Marković

Kako uz ostalo stoji u obrazloženju, Angela Šokac Marković najveći dio svoga pedagoškog rada provela je na Dolnjaku u Baji (Osnovna škola «Ferenc Rákóczi», Općeprosvjetno središte na Dolnjaku, danas Osnovna škola «Šugavica») gdje je između ostalih predavala hrvatski jezik, zatim pak bila odgovorna za odgoj i nastavu hrvatskog jezika u vrtiću i školi. Od 1987. bila je doravnateljica, a od 2000. sve do svog umirovljenja 2010. godine ravnateljica ustanove.

Pripadnost hrvatskoj narodnosti odredio je, a određuje i danas njezin stručni rad, te svakodnevicu. Od gimnazijskih dana sudjeluje u društvenom životu hrvatske narodnosti u Mađarskoj. Redovito dobiva pozive za rad u ocjenjivačkim sudovima raznih županijskih i državnih jezičnih natjecanja i natječaja. Od 2008. vodi Držani tabor hrvatskoga jezika i kulture u Kulturno-prosvjetnom centru i odmaralištu Hrvata iz Mađarske u Vlačićima na otoku Pagu. Uvijek je bila na raspolaganju Gradu Baji. Prije četrdeset godina sudjelovala je u prevodenju ugovora o prijateljskoj suradnji gradova Baje i Sombora, svojim prevodenjem i organizacijskim radom pridonijela je razvoju suradnje. Do danas stoji na raspolaganju ako treba prevoditi ili pratiti izaslanstvo grada Baje. S početka 90-ih, od osamostaljenja Republike Hrvatske, zalaže se za jačanje prijateljskih veza grada Baje i Hrvatske. Na tome radi u četvrtom mandatu kao zastupnica, a u drugom kao predsjednica bajske Hrvatske samouprave. Plod je njezina rada na tome polju desetogodišnja suradnja gradova Baje i Labina, odnosno trogodišnje partnerstvo grada Baje s Biogradom na Moru.

Od 2006. godine obnaša dužnost dopredsjednice Hrvatske državne samouprave, desetljećima je predsjednica Bačkog ogranka Saveza Hrvata u Mađarskoj, članica Pododbora za podupiranje narodnosti Ministarstva ljudskih

resursa. Zaslužna je za obnavljanje rada HKC Bajska bunjevačka čitaonica, za organiziranje Velikoga prela, Državnoga hrvatskog dana u Baji, te brojnih drugih kulturnih, vjerskih priredaba i programa za očuvanje tradicija.

Dobitnica je više državnih i županijskih priznanja: Diploma o pohvali ministra prosvjete (1987), Odličje Saveza Hrvata u Mađarskoj za osobit doprinos razvoju društvenog i političkog života Hrvata u Mađarskoj (1995), Odličje «Za nacionalne manjine Bačko-kiškunske županije» (2003), Odličje Republike Hrvatske – Red Danice hrvatske s likom Marka Marulića za osobite zasluge za kulturu (2008).

Svojevrsnu nagradu za životno djelo primila je radosno, ali skromno. «Radosna sama, ali se moj život time ne mijenja, sve ide dalje» – reče nam uz ostalo Angela Šokac Marković u povodu gradskog odlikovanja, razmišljajući o nadolazećim zadaćama i novim izazovima.

«Mislim da je svakako najljepše priznanje ono koje dolazi od ljudi s kojima i za koje radiš. Priznanje koje mi je dodijeljeno jednim dijelom vezano je za moj životni poziv, za moj pedagoški rad, a drugim dijelom za moj društveni rad, posebno za povezivanje grada Baje s Hrvatskom. Preko tih veza naša je zajednica stekla ugled, hrvatska je zajednica priznata i poznata gradska zajednica» – ističe Angela Šokac Marković, te dodaje da je zbog toga bilo vrijedno zalagati se. Međutim, kako veli, nije u pitanju uspjeh, nego svojevrsna borba, odricanje i veliko razumijevanje. Uza sve predstojeće zadaće, ove godine planira odmor bez ikoga, kako sama reče, «da zaboravi svakodneвно trčanje» i da se odmori. Budući da ima tri unuka, i njima želi posvetiti više vremena i pažnje.

Angela Šokac Marković

Rođena 1951. u bunjevačkohrvatskoj obitelji u Gari, poslije završetka Bunjevačke osnovne škole u svome rodnom selu, školovanje nastavlja u Hrvatsko-srpskoj gimnaziji u Budimpešti gdje je 1969. godine maturirala. Nakon srednjoškolskoga školovanja primljena je na Visoku nastavničku školu u Pečuhu gdje stječe diplomu 1973. godine.

Iste se godine zaposlila u kačmarskom domu kulture, ali zbog nepovoljnih radnih uvjeta prima ponudu iz Santova, gdje predaje u nižim razredima osnovne škole do 1975. godine. Od rujna 1975. godine, pa sve do danas radi u Baji u Donjogradskome prosvjetnom centru. Prvih godina hrvatski jezik u toj ustanovi predavao se izvan satnice – rano ujutro ili poslije podne. Od 1978. godine, na njezin poti-

caj i zalaganje hrvatski jezik predaje se kao predmet u okviru satnice.

Tako hrvatski jezik s njemačkim narodnosnim jezikom do dan-danas čine prosvjetni profil te ustanove. U Donjogradskom prosvjetnom centru godinama je radila kao razrednica, voditeljica raznih nastavnčkih aktiv, a 1987. godine imenovana doravnateljicom ustanove. Na toj dužnosti radi do 2000. godine, kada je izabrana za ravnateljicu Donjogradskoga prosvjetnog centra. Od 2000. do 2010. godine, kada je umirovljena, obnaša dužnost ravnateljice. Kao prosvjetna djelatnica zalagala se za njegovanje običaja, kulture, snaženje samobitnosti hrvatske zajednice i za očuvanje hrvatskoga jezika.

Angela Šokac Marković od osnutka članica je najveće civilne krovne udruge hrvatske zajednice, Saveza Hrvata u Mađarskoj. Od 1993. godine predsjednica je Bačkog ogranka, članica Predsjedništva, te Zemaljskog vijeća SHM-a, aktivno sudjeluje u organiziranju društvenog i kulturnog života hrvatske zajednice u Bačkoj. Od 1998. godine sudjeluje u radu Hrvatske samouprave.

Kao predsjednica Samouprave uspjela je da Samouprava grada Baje i grad Labin uspostave prijateljske odnose, a 2006. godine su potpisali Ugovor o prijateljskoj suradnji. Od 2007. godine zastupnica je krovnog političkog tijela Hrvata u Mađarskoj, Skupštine Hrvatske državne samouprave te članica Odbora za odgoj i obrazovanje, a od 2010. dopredsjednica HDS-a.

Stipan Balatinac

Trenutak za pjesmu

Ante Evetović Miroљub

Da ja pjevam svjetsku ljubav

Da ja pjevam svjetsku ljubav,
Il' da slavim bujne strasti;
Imao bih slušatelja
I pjesničke slave, časti.

Al' ja tak'e slave ne ću
Moje srce to ne želi,
Ja ne pjevam sretnicima
Kojima su dani bieli.

Kazala mi biela vila:
„Ti tješitelj jadnim buđi
A priznanja lovor-vience
Ne čekaj od hladnih ljudi.“

Bušarski ophod u Mohaču 2014. godine

Mohački Bušarski ophod, koji će se ove godine prirediti od 27. veljače do 4. ožujka, otvorit će Male poklade s ophodom malih (dječjih) bušara, zvanih jankela. Kako ističu organizatori, ove će godine sudjelovati 1100 bušara i maškara, više nego ikada do sada. Za dobru zabavu pobrinut će se 40 bušarskih skupina, 950 bušara i 150 drugih maškara. Osim toga dozvolu za prodaju na štandovima zatražilo je 240 narodnih umjetnika, obrtnika i ugostitelja. U šestodnevnom programu, na 34 mjesta upriličit će se 80 raznih sadržaja, a na pokladnu priredbu, koja se od 2009. godine nalazi na UNESCO-ovu reprezentativnom popisu svjetske nematerijalne kulturne baštine, očekuje se osamdeset tisuća posjetitelja. U najavi izdajamo samo neke od najvažnijih programa.

27. veljače (četvrtak)

Male poklade, ophod jankela

Već po tradiciji, na Male poklade priredit će se ophod jankela ili malih bušara, a pokladna povorka, koja, s početkom u 15.15 sati, polazi ispred Čitaonice mohačkih Šokaca, prolazi središtem grada do Széchenyieva trga. Na otvorenoj pozornici, između 15 i 17 sati, predstaviti će se dječje plesne skupine i bušari, među kojima će nastupiti i Dječja plesna skupina Čitaonice mohačkih Šokaca. Uz to će se upriličiti i prikaz bušarskih rekvizita. Navečer od 19 sati u Domu «Dunav» (Duna Irodaház, Ulica Szabadság 2–4) priređuje se bušarska plesačnica.

28. veljače (petak)

Predstavljanje knjige o larfama, jubilarni koncert Ansambla Vujičić

U izložbenom prostoru na katu Kina Kossuth (Deákov trg 1) u 16.30 sati bit će predstavljane knjige Mohačke bušarske maske (larfe), a u 17 sati otvara se izložba bušarskih maska (larfa), rekvizita, uza sudjelovanje Tamburaškog orkestra „Šokadija”. Na otvorenoj pozornici na Deákovu trgu od 18 sati predstavljaju se skupine bušara. Od 19 sati, u Kinu Kossuth priređuje se jubilarni koncert «40 godina Ansambla Vujičić». Od 20 sati u Domu «Dunav» održava se plesačnica uz Orkestar «Dunavkinje».

1. ožujka (subota)

Veselje s bušarima

Od 12 do 19 sati u Ulici Síp priređuje se „Veselje s bušarima”, uz predstavljanje i radionicu larfa, pokladne igre, a goste će zabavljati Mladi tamburaši, i gajdaši. Nakon svadbene bušarske povorke, od 15 sati na Széchenyievu trgu nastupa KUD «Zora», sli-

jedi plesačnica, svira Orkestar Poklade. Na otvorenoj pozornici na Deákovu trgu, od 15 sati poziv na međunarodni gajdaški susret, od 16 sati zajedničko predstavljanje bušarskih skupina „Poklade” i „Šokačka čitaonica”, koncert Orkestra Józsefa Kovácsa Versendia, nadalje predstavljanje drugih skupina. U Domu «Dunav» od 20 sati priređuje se plesačnica uz orkestre «Orašje» i «Mladi orkestar».

2. ožujka (nedjelja)

Kulturni program u Kinu Kossuth, paljenje pokladne lomače

Kao što je uobičajeno, u nedjelju od 10 sati u Kinu Kossuth priređuje se narodnosni folklorni program u kojem osim drugih sudjeluju HKUD iz Belog Manastira, pečuški KUD «Tanac», mohački KUD «Mohač» i petrovoselski HKD «Gradišće». Na Széchenyievu trgu od 10.30 održava se šokačka plesačnica na otvorenom pod vodstvom Stipana Darašca i uz Orkestar «Poklade». U 11 sati počinje Gajdaški koncert u Bušarskom domu. Od 12.30 kod Šokačke skele nastupaju KUD-ovi i bušarske skupine, gajdaši, slijedi već uobičajeni prelazak bušara čamcima preko Dunava, zatim u 13.30 polaganje vijenca kod spomen-ploče Stipana Pavkovića Patka (Ulica Gólya 36). Od 14 sati je okupljanje bušara i pokladnih skupina, nakon čega slijedi bušarska povorka središtem grada do skele, te oko 16.50 sati polaganje pokladnog lijesa na vodu. U 15 sati kod Milenijskoga spomenika na obali Dunava program KUD-ova, orkestara i bušarskih skupina. Od 17.30 na Széchenyievu trgu paljenje pokladne lomače, ples odnosno bušarsko kolo. Od 21 sata Šokački bal u velikoj dvorani Umjetničke

škole «Schneider» u Vörösmartyjevoj ulici 3. Na balu svira Orkestar „Poklade”, a sudjeluju KUD-ovi «Mohač» i «Tanac».

3. ožujka (ponedjeljak)

Pokladni ponedjeljak – prisjećanje na Anku Kršić

U 13 sati polaganje vijenca kod spomen-ploče Anke Kršić u Šokačkoj čitaonici, pjeva Vivien Gráf uz pratnju Orkestra „Šokadija”. Slijedi bušarska povorka, obilazak šokačkih domova na Kolišću i okolnim ulicama.

4. ožujka

Pokladni utorak – spaljivanje poklada

Nakon okupljanja u 14.30 sati na Kolišću i bušarske povorke središtem grada, od 16.30 nastup KUD-a „Zora”, zatim pjeva Éva Menyhárt, te sviraju mohački tamburaški orkestri, u 18.00 na Széchenyievu trgu već uobičajeno paljenje lomače i spaljivanje lijesa, odnosno poklada.

- Hg -

Bogatstvo...

Györgyi i Tereza Kiss, undanske sestre, tamburašice HKD-a „Veseli Gradišćanci”

GORNJI ČETAR – U tom selu se približava glavna fašenjska atrakcija. Kot svako ljeto, i ljetos će povorka mladih junakov krenuti na „Branje rozmarina” i kako običuju, dobru atmosferu i ovput garantira četarska mladina. 1. marcijuša, u subotu, od 21 uri u mjesnom domu kulture na fašenj-skom balu svira petrovski Pinka-band, a 4. marcijuša, utorak, na zatvaranju mesopusta, u mjesnoj krčmi će moći svi veseljaci zbogomdati fašenjku na balu, uz mužiku petrovskog Janaša Timara.

GRADIŠĆE, MOHAČ – HKD Gradišće iz Petrovoga Sela ov vikend putuje na dvodnevni izlet da uživo, na licu mjesta, sprovedja, kako će mohački bušari odzganjati zimu. Kako nam je rekao voditelj kemljan-ske folklorne grupe Franjo Nemet, i kemljan-ski folkloriši Konoplje su jur zdavno znatiželjni, kako izgleda ta glasoviti običaj Hrvatov, i vridno će biti napraviti većsto kilometarova i za Kemljance da s doživljaji puni se vraćaju u nedilju domom još i dvi gradišćanske delegacije.

SAMBOTEL – Društvo sambotelskih Hrvatov i Hrvatska samouprava grada Sambotela i ljetos će održati sastanak umirovljenih Hrvatov u dotičnom varošu, i to 1. marcijuša, u subotu, od 15 uri, u dvorani sjedišća Hrvatske samouprave u Ulici Kisfaludy 1.

PEČUH – Tradicionalni Dobrotvorni bal, u organizaciji Roditeljske zajednice Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krležje, održat će se 1. ožujka, s početkom u 19 sati u auli škole. Ulaznica je 1500 forinti, a goste će zabavljati Orkestar Juice, izvjestila je Hrvatski glasnik predsjednica Roditeljske zajednice Ester Jukić.

KOLJNOF – Hrvatska samouprava Koljnofa najsrdačnije poziva sve predsjednike Hrvatskih samoupravova na tlu Gradišća, a i sve zainteresirane na Narodnosnu konferenciju 8. marcijuša, u subotu, početkom od 9.30 uri u mjesni Kulturni dom. Glavni pokrovitelj konferencije je dr. Csaba Latorcai, zamjenik državnoga tajnika pri Ministarstvu ljudskih resursa, a nazočne će pozdraviti drugi pokrovitelj konferencije, Matija Firtl, parlamentarni zastupnik Šoprona i okolice. Od 9.45 uri slijedu predavanja u svezi upisom na hrvatskom biračkom popisu, o uvjeti postavljanja liste kod narodnosnih samoupravova na dođući jesenski lokalni izbori i o kriteriji bodovne vridnosti za dodiljenje dodatne državne potpore. Predavanja će održati, a potom na pitanja će i odgovoriti Richárd Tircsi, peljač Odjela za narodnosne, crikvene i civilno-društvene kontakte u Ministarstvu ljudskih resursa.

Barča–Šomođ–Podravina

Od gradskog do regionalnog (županijskog) bala

Utemeljenjem barčanske Hrvatske samouprave, probudili su se Hrvati grada Barče, počeli su se okupljati, planirati i zacrtavati ciljeve. Pokrenuli su i organizaciju gradskoga hrvatskog bala, bio je to tadašnji predsjednik Hrvatske samouprave Pišta Janković i tadašnji zastupnici, svirao je u počecima Jozo Gujaš. Barčanski je bal imao golem uspjeh, on se nastavlja i danas, na njemu se okupljaju ljudi željni druženja i dobre zabave oko hrvatske priče, pjesme i plesa.

Regionalni Hrvatski bal otvorili su predsjednica barčanske Hrvatske samouprave Jelica Maćok Csende i predsjednik Hrvatske samouprave Šomođske županije Jozo Solga

Ovogodišnji Hrvatski bal, poput barčanskih hrvatskih balova prošlih godina, održan je u suorganizaciji Hrvatske samouprave grada Barče i Hrvatske samouprave Šomođske županije, utemeljene prije osam godina, kaže za Hrvatski glasnik Jelica Maćok Csende. Suradnja dviju političkih organizacija na zavidnoj je razini, a ona se ostvaruje i putem Udruženja hrvatskih samouprava Šomođske županije, dodaje predsjednik Hrvatske samouprave Šomođske županije Jozo Solga. Radost na licu organizatora izazvao je velik odaziv zainteresiranih. Te večeri, 15. veljače, u svečanoj dvorani Gimnazije “Ferenc Széchenyi”, u kojoj se bal održava već nekoliko godina zaredom, okupilo se umalo četiristo gostiju. Među njima nazočan je bio i pred-

sjednik HDS-a Mišo Hepp, konzul gerant Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu Ružica Ivanković, a za stolovima smo prepoznali brojne Hrvate i njihove prijatelje iz gotovo svih naselja u Šomođu i Podravini gdje žive Hrvati.

Izrastao je spomenuti bal u najveće balsko zbivanje južnoga Zadunavlja posljednjih godina, gdje zabava počinje i završava rano, sa svitanjem novoga dana.

Za program otvaranja bala iz godine u godinu brine se barčanski KUD Podravina i Orkestra Vizin. Tako je bilo i ove godine, a već treću godinu zaredom program otvaranja Regionalnoga hrvatskog bala u Barči jest mjesto gdje se predstavljaju i srednjoškolci Škole «Dráva Völgye» koji uče hrvatski jezik

Barčanski KUD Podravina i Orkestar Vizin

Srednjoškolci Škole «Dráva Völgy» koji uče hrvatski jezik

u kružoku s nastavnicom Melitom Popović. Ove je godine nazočna bila i glazbena pedagoginja Mária Veres-Kimpf sa svojim pitomcima koji su nastupili uz izvrsnu glasovirsku pratnju te izveli rukovet prekrasnih hrvatskih melodija, i oduševili mnogobrojne goste bala. Bal su prigodnim riječima pozdravili u ime organizatora Jelica Maćok Csende i Jozo Solga. Potonji je obraćajući se nazočnima, pozvao na što veći odaziv i upis u Hrvatski narodnosni birački popis do 21. ožujka i sudjelovanje parlamentarnim izborima naglašujući važnost davanja glasa Hrvatskoj državnoj listi, čime se potvrđuje hrvatska politička legitimnost u Mađarskoj.

Mjesni KUD Podravina i ovoga je puta pod vodstvom predsjednice Anice Biczak

Popović te umjetničke voditeljice Vesne Velin i Orkestra Vizin pokazao svoje umijeće pri njegovanju i predstavljanju tradicijske glazbeno-plesne kulture i narodne pjesme. Obogatio se i članstvom, koje se lani dobro pomladilo, pa smo vidjeli brojna nova lica među plesačima i pjevačima. I dobní sastav gostiju bala bio je dobar, mnogo mladih i mnogo starijih, iskusnih sudionika brojnih balova. Raspoloženju su pridonijela dva izvrsna sastava: Orkestar Vizin i gosti iz Virovitice, Tamburaški sastav Fantasia.

Barčanski je bal dijelom bal s naramkom, ali je cijelu noć otvoren bife za ožednjele, no mogu se kupiti i ulaznice s večerom.

Branka Pavić Blažetin

GORNJI ČETAR – Samouprava ovoga sela srdačno Vas poziva na svečanu predaju Četarskoga integriranoga društvenoga i uslužnoga prostora, tj. obnovljenoga Kulturnoga doma, 8. marcijša, u subotu, početo od 15 uri. U programu Attila Kratochvill, načelnik Gornjega Četara, će upoznati nazočne s projektom u kom je renoviran i pregradjen Kulturni dom, a svečani govor će održati dr. Csaba Hende, ministar obrane, i Bertalan Harangozo, povjerenik Vlade u Željeznoj županiji. Obnovljenu zgradu blagoslovit će dušobrižnik Tamás Várhelyi, a za kulturnim programom mjesnih društava svi gosti su pozvani na svečani prijem.

BUDIMPEŠTA, ZÁNKA – Na poziv Srednje i stručne škole te đakčkoga doma „József Egrý” u Zánki, na regionalnom natjecanju iz engleskoga jezika, koji se održava 27. veljače, sudjeluju i učenici budimpeštanskog HOŠIG-a. Članovi dvije družine jesu: Marina Mihajlović, Ana Gal, Šimon Krpan, Bertalan Vértesi te Fani Czine, Fruzsina Czine, Marcel Garcia, Franjo Füzesi. Na nadmetanje ih je pripremila profesorica engleskoga jezika Žuža Molnar. Tema je uvijek Velika Britanija, njezina povijest, kultura i gastronomija, a ove godine i spisateljica krimića Agatha Christie.

PLAJGOR – Crikvena općina Plajgora, pod pokroviteljstvom židansko-plajgorsko-undanskoga dušobrižnika Štefana Dumovića, poziva od 4. do 6. aprila, gradišćansku mladinu, od 18 do 35 ljet starosti, na duhovnu vježbu u Meršičevu hižu. Stroški za tri dane iznosu 5000 Ft (spalo i jilo). Zadnji datum prijave je 14. marcijuš, a prijave morete poslati na adresu: 9733 Ólmod, Fő utca 23. Meršičeva Hiža – Alkotóház ali na mail-adresu: pantosnora@gmail.com. Daljnje informacije morete dobiti i na telefonu: 0670/5148841.

BUDIMPEŠTA – Prije dvadeset godina, 15. ožujka 1994., objavljen je prvi časopisa za kulturu i društveni život s naslovom Barátság. Na protekla dva desetljeća prisjetit će se zajedno s autorima, prijateljima, čitateljima, te jednako tako i na utemeljiteljicu listu Máriu Ember u četvrtak, 6. ožujka, s početkom u 17 sati u Croaticinoj priredbenoj dvorani (Budimpešta, Nagymező u. 68, I. kat). Nazočne će pozdraviti zamjenik državnog tajnika pri Ministarstvu ljudskih resursa dr. Csaba Latorcai. Sudionici večeri bit će: Mária Berényi, Angéla Korb, Marko Dekić, Alexander Kormoš i Petar Milošević.

NOVO SELO – Zastupničko tijelo Seoske samouprave, Hrvatska samouprava i Hrvatska samouprava Šomođske županije 28. veljače 2014. godine priređuju Narodnosni fašanjski bal. Večera je u 18 sati, a za glazbu će se pobrinuti Orkestar «Drava».

BUDIMPEŠTA – Pater Mihovil Filipović, redovnik monfortanac (Družba Marijinih misionara) koji živi u poljskoj Czestochowi, u redovničkoj zajednici braće Sv. Gabrijela, održat će duhovnu obnovu u Budimpešti od 7. do 9. ožujka 2014. Mjesto: Kapela Sv. Tadeja (Felső-lágymányosi Szent Tádé Kápolna), XI. Budafoki út 16–18, ulaz iz Ulice Kruspér. Podrobni program bit će dostupan naknadno. Informacije i prijave kod Melinde Adam (20/973 4013, adammelinda@yahoo.com).

Predstavljen roman Danice Juričić Spasović „Volim džudo, volim Sandru” u mađarskome prijevodu

U nakladi Izdavačke kuće „Croatice“ objelodanjen je još jedan naslov u mađarskome prijevodu. Riječ je o dječjem romanu Danice Juričić Spasović „Volim džudo, volim Sandru” u mađarskome prijevodu Tomislava Krekića, koji je predstavljen 13. veljače, u predvorju budimpeštanske Hrvatske škole.

Velimir Visković, Csaba Latorcai, Tomislav Krekić, Anikó Pethő, Danica Juričić Spasović

U nazočnosti hrvatskoga veleposlanika u Mađarskoj Gordana Grlića Radmana, mađarskoga veleposlanika u Zagrebu Gábora Ivána, zamjenika državnoga tajnika Ministarstva ljudskih resursa Csabe Latorcaia, predsjedni-

redu, polaznika džudo škole i okružnih mađarskih škola, o romanu za djecu Danice Juričić Spasović govorili su urednik njezina hrvatskog izdanja u Profilovoj biblioteci Velimir Visković, psihologinja Anikó Pethő i spisateljica. Sveučilišni profesor Visković istaknuo je kako roman smješta u krug romana kao što su „Junaci Pavlove ulice” mađarskoga pisca Ferenc Molnára, te dodao kako ga je roman Danice Juričić Spasović podsjetio na taj roman po tečnosti pripovijedanja, po dobro vođenoj radnji, potom i po tematici, jer se bavila agresijom među dječacima. Psihologinja Anikó Pethő zamijetila je da roman pridonosi sprečavanju nasilja među djecom. Glavni lik Antonio doživljava sve one probleme što uglavnom doživljavaju pripadnici nje-

gova naraštaja. Ljepuškastog i plavokosog učenika petoga razreda ne prihvaća okolina, ali on slamku spasa pronalazi u džudu i ljubavi. Džudo je prikazan kao odgojna metoda koja izuzetno pomaže u izgradnji samopouzdanja, samopoštovanja i poštovanja drugoga, jer uspješno preoblikuje agresivnost među djecom u prijateljske odnose. Spisateljica Danica Juričić Spasović istaknula je kako uopće nije pomislila da će se njezin roman prevoditi prvo na mađarski jezik. No treba li vjerovati u slučajnost? Naime doznajući za mađarski prijevod, prisjetila se kako je prvi pas u kući mađarska vižla, a kada je tražila razrednikovu suglasnost da njezina kći doputuje na budimpeštansko predstavljanje knjige, on odgovori „Kakav bih ja to Mađar bio da ne pustim Vašu kćer u Budimpeštu?” U romanu se isprepleću fikcija i stvarnost, naime usade ni su i pojedini isječci iz života njezina muža džudaša. U sklopu predstavljanja ulomke iz romana na hrvatskome čitao je gimnazijalac Franjo Füzesi, na mađarskome jeziku Norbert Gohér, a džudo vježbe prikazali su polaznici džudo škole Ledényi. Nezaboravni je trenutak kada je predsjednik Svjetske judo federacije Marius Vizer spisateljici Danici Juričić Spasović uručio visoko priznanje, povelju IFJ-a za doprinos promicanja džuda. Roman za djecu „Volim džudo, volim Sandru” tiskan je u tristo primjeraka uz financijsku potporu državnoga tajništva za narodnosne, vjerske, civilne i društvene odnose pri Ministarstvu ljudskih resursa Mađarske. Preporučam ga svima jer čitajući roman, ruše se stereotipije o džudu, šport dobiva drugi opseg, spona je među ljudima i temelj novoga prijateljstva.

Kristina Goher

Spisateljici predsjednik Svjetske judo federacije Marius Vizer uručio je prestižno priznanje IFJ-a

ka Hrvatske državne samouprave Miše Heppa, predsjednika Svjetske judo federacije Mariusa Vizera, predsjednika Mađarskog džudo saveza Lászla Tótha, mađarskog osvajača olimpijske medalje džudaša Miklósa Ungvária, Croaticina ravnatelja Čabe Horvatha, prevoditelja Tomislava Krekića, HOŠIG-ove ravnateljice Ane Gojtan te, ne u posljednjem

Vježbe mladih džudaša

Mala stranica

Mohački bušari otjeraju zimu

Poklade, fašnik, maškare, mesopust, karneval bili su uvijek običaji s kojima su tjeroali zimu sa strašnim maskama i velikom bukom. Jedan od najpoznatijih poklada u Mađarskoj jest Bušarski ophod u Mohaču. U očuvanju tog običaja mohački su Hrvati imali veliku ulogu. Ove se godine Bušarski ophod održava od 27. do 4. ožujka, a uvršten je među 77 fenomena popisa nematerijalne kulturne baštine UNESCO-a. Prvi put se mohački bušari spominju 1783. g. u crkvenom dokumentu pod latinskim nazivom „Visitatio Canonica” kada je zabilježeno kako se za vrijeme poklada vesele mohački Šokci. Maske su mohačkih bušara zastrašujuće, prema predaji, nekada su njima čak i Turke otjerale.

Razglednica iz Hrvatske

Samoborski fašnik

Samobor je grad u Zagrebačkoj županiji koji se smjestio podno planinarskog raja na istočnim obroncima Samoborskoga gorja. Grad je poznat po svojim izletištim, gradskim manifestacijama, kulinarstvu i kulturi. Samobor je poznat i po brojnim događanjima koja su odavno prerasla gradske okvire. Od svih manifestacija najpoznatije su Poklade, u samoborskom kraju nazvane fašnik. Posrijedi je običaj prijelaznog razdoblja između zime i proljeća. Samobor je od 1885. g. karnevalska metropola ovog dijela Hrvatske. Tih desetak dana njegovim ulicama vlada potpuno bezbrižno veselje, pod tisućama maska krije se smijeh i radosna pjesma, a plesom se dočekuje novi život. Ove se godine Samoborski fašnik održava od 21. veljače do 4. ožujka.

Znate li

Stigla prva roda u Mađarsku

Prvi vjesnik proljeća, bijela roda stigla je u Mađarsku 17. veljače, i to u naselje Somogy-sámson. U Mađarskoj se gnijezdi umalo pet tisuća parova roda.

Zasigurno ne postoji nijedno dijete koje ne zna za rodu. S dugim kljunom i tankim dugim nogama. Bijele rode spadaju među ptice selice i gnijezde se po cijeloj Europi. Gnijezda grade na krovovima, dimnjacima, na drveću i električnim stupovima. Hrane se uglavnom na močvarnim područjima ili rukavcima rijeka, i to žabama, zmijama, gušterima i ribicama.

Književni kutak

Svi u maškare

Fašnik je i svi bi rado maškare bili, svi bi se zabavljali i jako veselili.

U čega bi se rado prurušili?

Klauni, princeze, pčelice Maje, kauboji.

Kako koji.

Što tko želi

što tko voli?

Vodio se ovaj razgovor u školi.

Ali na kraju svi su htjeli anđeli biti bijeli lepršavih krila, kako bi do Sunca do neba poletjeli.

Samo je Dino đavolak biti htio, ali se na kraju i on predomislio.

Vera Zemunić

Jedini bal Kemlje

Hrvatska zabava atraktivna i za Ugre i Nimce

U mesopustu u Kemlji imaju samo jedan jedini bal, kojega već dugo vrime priređuje mjesna Hrvatska samouprava, i koji je jednako obljubljen med Nimci i Ugri, kot i Hrvati. 8. februara, u subotu oko dvisto ljudi se je zabavljalo u obnovljenom kemljanskom Domu kulture. Najprlje je sve nazočne o djelovanju mjesne Hrvatske samouprave informirala predsjednica, Marija Nović-Štipković, potom su kratki program predstavile domaće kulturne grupe. Jačkarni zbor Mali Dunaj i folkloriši Konoplje, u pratnji starogradskih tamburašev su dočarali publiku s jačkom i tanci dalmatinske, slavonske i prigorske kraje. Odličnu atmosferu je osigurala glazba petroviskoga svirača Janoša Timara, a brojne tombole su još dodatno razveselile goste. U tri ura su se i zadnji gosti razašli, ki će morati jedno ljeto opet čekati do jako popularnoga Hrvatskog bala u ovom sjevernogradišćanskom naselju.

KUD Konoplje

– Danas smo zato došli skupa da se malo razveselimo. Probleme ima svaki, to smo ostavili ovput doma - tako je začela predsjednica svoj izvješćaj u službenom dijelu bala, ali je prlje toga pozvala Kemljance da s jednominutnom šutnjom odaju čast Mati Noviću, na koncu prošloga ljeta naglo preminulom zastupniku Hrvatske samouprave. Kako je

Sliku hrvatskoga slikara Pavla Behona (sprava) je na tomboli dobila Ēva Kuller-Rosta

rekla nadalje Mici Štipković, prošlo ljeto je bilo u djelu i putovanji kot i u programi dosta bogat. Naticanja za dicitu, spomin-dan vošćanov, ljetovanje na morju, vodeni karneval, hrvatski dan, jubileji (hrvatski zbor Mali Dunaj lani je svećevao 20.obljetnicu, a KUD Konoplje prvo desetljeće djelovanja) su stavili pred posebne zadaće zastupništvo Hrvatov, a neće manje gusto biti ni ovo dotično ljeto. Med časnim gosti su pozdravljeni Jožef Tolnai, dopredsjednik Hrvatske samouprave u Jursko-mošonsko šopronskoj županiji, a ujed-

no i predsjednik Hrvatske samouprave Staroga Grada, kot i Balaž Martinšić, predsjednik Bizonjskoga hrvatskoga društva. S njimi u razgovor je položen i predlog za moguću skupni Hrvatski bal u Starom Gradu dojdueće ljeto. Franjo Nemet, peljač KUD-a Konoplje je sa

bali junaki oblikli maškare i tukli divojke ter je pozvali na tanac da se veselu skupa. Tako je bilo i ovput, i maškaranti su uspili sve goste skupaspraviti u jedan veliki krug kola. Dopredsjednica Hrvatske samouprave Ana Kopp se je u posebnoj prostoriji još s dvimi ženami pozabavila s brojidbom oko tombolov. – *Sve skupa prodano je 700 tombolov, a od naših brojnih sponzorov smo zaista dobili vridne dare. Oni tako podupiradu i našu samoupravu. Jako lipo su gosti došli, ovo već nego dvajset ljet organizira Hrvatska samouprava za sridnju i stariju generaciju, kad mladji bolje gredu va disko. Hrvatsku muziku rado imamo, nam se ovo jako vidi, tancamo, pominamo se, dobro se šperamo... A zato su svi i pohvalili petroviskoga muzičara Janoša Timara, ki je svojim zvanarednim nastupom osigurao i ulogu zabavljača na ovom balu i za drugo ljeto. Ljetos su ovu zabavu u velikom broju pohodili i Nimci i Ugri, a zato je tvrdila glavna organizatorka Mici Štipković, da se ove ne smi nikako ostaviti. Kade se svi skupa moru jedan drugomu veseliti, uz kvalitetnu glazbu cijelu noć se zabavljati u dobrom društvu, to je svaki put vridno i ponoviti. S organizatori skupa smo i mi dočekali kraj fešte, i oko tri ure još jednoč*

Na koncu bala i sami organizatori su se veselili: Matija Farkaš, Mici Štipković i Eržika Vojnišek-Takács

svojimi tancoši probao predstaviti takov seoski običaj koji je još pred dvajsetimi ljeti živio u Kemlji. Naime, da su se na fašinjski

smo nazdravili, onda jur na dug žitak uspješnoga Hrvatskoga bala u Kemlji.

–*Tiho-*

Kipic govori kakov je bio štimung

Daranjski međunarodni susret civilnih udruga

Savez civilnih organizacija južnog Zadunavlja u daranjskoj osnovnoj školi 9. veljače 2014. priredio je „Međunarodni susret podravskih civila“. Cilj je Susreta bio putem pozitivnih primjera dokazati naprednost, ali i problematike civilne sfere, te obavijestiti prisutne o mogućnosti-

ma natjecanja. Priredba je ujedno bila i mogućnost za izgradnju te njevojanje prekogranične suradnje. Svi su narečeni ciljevi predstavljeni u okvirima stručnoga programa, uz izložbene štandove i kulturne sadržaje. Susretu su nazočili predstavnici 26 udruga iz Mađarske, Rumunjske, Srbije i Hrvatske, i to sve u nadi međusobnog upoznavanja i poticanja suradnje, razmjene iskustava, primjene dobrih praksi i davanja potpora jedni drugima. Domaćin je Susreta bio daranjski načelnik László Villányi. Okupljenima se obratio i parlamentarni zastupnik László Szászfalvi naglašujući potrebu međusobne suradnje na svim područjima i uporabu postojećih kapaciteta i s mađarske i hrvatske strane Drave.

U okviru Susreta održan je stručni forum „Dobar primjer – korisna praksa“. Multimedijalnim prikazom: „Osobitosti gospodarstva Virovitičko-podravške županije i međusobna suradnja Virovitičko-podravške županije s Mađarskom“ Milan Vandura, ravnatelj virovitičkoga HGK-a – Županijske komore predstavio je međusobnu vanjskotrgovinsku razmjenu, niz aktivnosti u poticanju suradnje Virovitičko-podravške županije te Šomođske i Baranjske županije, susretima gospodarstvenika (predstavnik tvrtki, pčelara, vinogradara, voćara) i nastupe hrvatskih izlagača na sajmovima u Barči, Kapošvaru i Selurincu te mađarskih izlagača na sajmovima Viroexpo u Virovici i Slavin u Orahovici, kao i organizaciju zajedničke turističke manifestacije HU-CRO i CRO-HU BIKE TOUR. U Daranju, naselju s tisuću stanovnika, djeluju brojne civilne udruge, njih dvanaest, a djeluje aktivno i Hrvatska narodna samouprava, na čelu s Ladislavom Vertkocijem.

PEČUH, TUKULJA – Još potkraj prošle godine učenici tukuljske osnovne škole boravili su jedan dan u Peču. Kako kaže profesor hrvatskoga jezika i književnosti Edmond Bende, obilazili su grad te posjetili Hrvatsku gimnaziju «Miroslav Krleža» i učenički dom. Primila ih je doravnateljica škole Žuža Kečkeš dajući učenicima i na hrvatskom i na mađarskom jeziku najvažnije informacije o školi (gimnaziji) i mogućnostima školovanja u toj ustanovi. Učenici su posjetili i sat narodopisa kod profesorice Eye Polgar te bili na satu hrvatske gramatike kod profesorice Janje Živković-Mandić. Putne troškove učenicima je podmirila tukuljska Hrvatska samouprava, na čelu s predsjednicom Zoricom Babić-Agatić. Kako kaže profesor Bende, i putem Hrvatskoga glasnika zahvaljuju još jednom na potpori i pomoći! S učenicima je bila i bivša nastavnica tukuljske škole, odnedavno u mirovini, Marija Prenner-Dobóczy. Profesor Bende i njoj zahvaljuje na pomoći!

TUKULJA – U tamošnjoj osnovnoj školi 21. veljače 2014. priređuje se maskenbal, pokladna zabava za učenike viših razreda. Kako za Hrvatski glasnik kaže Edmond Bende, razrednik 5. e razreda, njegovi će plesati na pjesmu «Hajde da ludujemo» poznate pjevačice Tajči: Naučili su koreografiju s pomoću Andree Puskás Szokán, učiteljice ritmičke gimnastike. Spomenuti razred ovih dana uveliko proba, pjeva i pleše na hrvatskome. U tom razredu 15 učenika pohađa nastavu hrvatskoga jezika i književnosti u satnici materinskoga jezika, a ostalih sedam učenika ne, ali su i oni naučili tekst na hrvatskom te sudjeluju u spomenutoj koreografiji.

Pozivnica

Hrvatska samouprava Puštare
srdačno Vas poziva
01. ožujka 2014. na
Fašničku povorku

14.00 - Sakupljanje u Domu kulture
14.30 - Povorka po ulicama sela
17.30 - Večera. Zabava

Međunarodni nogometni turnir „Stipan Blažetin”

U organizaciji Serdahelskoga kulturnog i športskog društva 15. veljače priređen je IV. malonogometni turnir u spomen Stipana Blažetina. Na njemu su sudjelovale momčadi iz Mlinaraca, Novakovca, Petrovoga Sela, Sumartona i Serdahela.

Nogometni turnir u spomen Stipana Blažetina prvi put je priređen 2011. godine, kada je proslavljena 10. obljetnica njegova rođenja i 70. obljetnica smrti.

– Suradnja između petrovoselske i novakovečke momčadi traje već više od jednog desetljeća. Zapravo se radi o rodbinskim i prijateljskim vezama, naime i u Novakovcu i Petrovo Selo udala se po jedna Serdahelkinja, tako je došlo i do prijateljskih veza, a sport je uvijek dobra prilika za druženje. Jednom se nađemo u Serdahelu, jednom u Petrovom Selo, a jednom u Novakovcu. Godine 2011. naš Nogometni turnir, koji organiziramo u Serdahelu, odlučili smo posvetiti Stipanu Blažetinu – reče predsjednik Kulturnog i športskog društva Arpad Kolman.

Pobjednička mlinaračka momčad

Nogometni turnir u spomen Stipana Blažetina, učitelja, književnika, pa i nogometaša, koji je bio među utemeljiteljima nekadašnjega serdahelskog Nogometnog kluba Partizan, te i sam igrao u momčadi, priređen je četvrti put. Neki od igrača još ga se sjećaju kao učitelja, koji je sa svojim učenicima igrao nogomet, stolni tenis pa i druge športske igre.

Na Turniru je sudjelovalo sedam momčadi iz pet naselja, tako da su se iz Serdahela i Sumartona prijavile dvije momčadi. U keresturskoj športskoj dvorani nakon ždrijeba slijedilo je nadmetanje momčadi, odigrane su petnaestominutne utakmice. Nakon njih program se nastavljao u serdahelskom domu kulture.

Predsjednik Društva čestitao je svima na sudjelovanju, te zahvalio darovateljima, pomagačima, među njima i Martinu Capariju, sumartonskom načelniku, koji je ovom prigodom postao počasnim članom Društva, naime g. Capari često pomaže na njegovim priredbama, nerijetko uzima u ruke i kuhaču ako treba.

Gospodin Capari se raduje suradnji serdahelskih i sumartonskih športaša:

– Žitelji obaju naselja uvijek su se voljeli družiti, to je vidljivo i iz brakova starijih ljudi. Nogometaši, ribolovci, plesači i dan-danas dobro surađuju, predsjednik sumartonskoga nogometnog kluba je iz Serdahela, u njemu ima i serdahelskih igrača, a naša djeca pohađaju

Gostujuća petrovoselska momčad

serdahelsku školu. Mislim da je to tako prirodno, u oba naselja živi mnoštvo Hrvata, koji su bili uvijek složni prema među njima živi zdrav natjecateljski duh – kazao je sumartonski načelnik.

Usljedila je svečana predaja spomenica i pehara. Najuspješniji su bili mlinarski nogometaši (u sastavu: Mikloš Kőrösi, Stjepan Kőrösi, Danijel Kőrösi, Andraš Kőrösi, Stjepan Kotnjek, Matija Kotnjek, Gabor Kotnjek, Gabor Zadravec i Zoltan Zadravec) koji su osvojili prvo mjesto. Na drugom su mjestu završili sumartonski nogometaši, a na trećem mjestu momčad Kulturnog i športskog društva. Momčadi prva tri mjesta dodijeljeni su pehari, a ostalima spomenice, no svi su se složili u tome da nisu važni rezultati, nego igra i druženje. Nakon ukusne večere oglasila se i harmonika Marka Gujaša, pa su se nogometaši preobrazili u izvrsne pjevače.

beta

Martin Capari postao je počasnim članom Društva